

Aan de gemeenteraad

Domein	: Dienstverlening en Samenleven	Ons kenmerk	: D861679
Team	: Beleid	Zaaknummer	: Z25 218093
Contactpersoon	: Lotte de Flart	Bijlage(n)	: 3
		Verzenddatum	: 22 mei 2025

Onderwerp : Inzicht in dak- en thuisloosheid in Heiloo en regio Alkmaar

Geachte leden van de raad,

De regio Alkmaar heeft onderzoek gedaan naar het aantal dak- en thuislozen in onze regio, ook voor de gemeente Heiloo. Met deze raadsinformatiebrief willen wij u hiervan op de hoogte brengen.

Inzicht om dakloosheid te voorkomen

Niet iedereen zonder thuis leeft zichtbaar op straat. Veel mensen zonder vaste woonplek slapen tijdelijk bij familie of vrienden, in hun auto of in een stacaravan. Deze vormen van dak- en thuisloosheid blijven vaak onzichtbaar, terwijl de problemen groot zijn. De huidige landelijke tellingen geven daardoor slechts een beperkt beeld van de werkelijke situatie.

Het zicht op de volledige groep dak- en thuisloze mensen ontbreekt, omdat de huidige monitoring tekortschiet. Dit komt omdat er alleen wordt gekeken naar het aantal mensen dat in beeld is bij de maatschappelijke opvang. Omdat we beter willen begrijpen hoeveel mensen in onze regio en in onze gemeente in een kwetsbare woonsituatie verkeren – en onder welke omstandigheden – hebben de regiogemeenten, waaronder Heiloo, maart 2025 samen met onderzoeksbureau HHM een regionale telling uitgevoerd. Daarmee lopen we vooruit op de regionale telling die op zijn vroegst in 2026 plaats zal vinden. Met deze gegevens in de hand kunnen we beter beleid maken, gericht op het voorkomen en uitbannen van dakloosheid¹.

Onderzoekopzet: ETHOS Light-telling

De meting is gedaan volgens de ETHOS Light-telling². In de week van 3 tot en met 7 maart 2025 brachten 26 organisaties gezamenlijk de dak- en thuislozen in de regio in beeld. De ETHOS Light-telling kent zeven categorieën van dak- en thuisloosheid:

1. In de openbare ruimte
2. In de noodopvang

¹ [Dak- en thuisloosheid - Kansfonds](#)

² De officiële ETHOS-telling wordt uitgevoerd door Hogeschool Utrecht en Kansfonds en volgt een wetenschappelijk onderzoeksprotocol. In het onderzoek van bureau HHM is gebruik gemaakt van de ETHOS Light-telling, een vereenvoudigde en praktisch toepasbare variant van de ETHOS-methodiek.

3. In een opvang voor thuislozen of tijdelijk verblijf
4. In een instelling
5. In een niet-conventionele woning³
6. Bij familie, vrienden of kennissen
7. In een woning met dreigende uithuiszetting

Meer informatie over de onderzoeksmethode en de resultaten vindt u bijlage, waarin het volledige onderzoeksrapport is opgenomen.

Dak- en thuisloosheid in de gemeente Heiloo

In totaal zijn er 627⁴ dak- en thuislozen (ouder dan 18 jaar) in de regio Alkmaar geregistreerd⁵, hiervan komen 18 dak- en thuislozen (ouder dan 18 jaar) uit de gemeente Heiloo. In de gemeente Heiloo bestaat de groep dak- en thuislozen uit 4 vrouwen 14 mannen. Van de 18 dak- en thuislozen in de gemeente Heiloo bevinden zich er 5 in een niet-conventionele ruimte, 11 bij familie, vrienden of kennissen, 1 in een instelling en 1 in een opvang voor thuislozen of tijdelijk verblijf.

Bij deze 18 dak- en thuislozen zijn 2 kinderen direct betrokken, dit betekent dat het kind zich in dezelfde woonsituatie bevindt als de ouder. Beide kinderen verbleven tijdens de telling met hun vader in een opvang voor thuislozen of in tijdelijk verblijf. De vader van deze twee kinderen stroomt echter binnenkort via Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid' uit naar een verdienwoning en wordt daarmee aan een woning geholpen⁶. Daarnaast zijn 6 kinderen in de gemeente indirect bij dak- of thuisloosheid betrokken. Dit betekent dat de minderjarige zelf niet dakloos is, maar één van hun ouders wel. Verdere gegevens over deze kinderen zijn in dit onderzoek niet beschikbaar gekomen.

De grootste groep dak- en thuislozen in de gemeente Heiloo (75%) bevindt zich in de leeftijdscategorie van 27 tot en met 64 jaar, gevolgd door 25% die jonger is dan 27 jaar. Opgegeven redenen voor dak- en thuisloosheid zijn o.a. relatieproblemen, conflict met familie, psychische problematiek en verslaving.

Regionale cijfers in perspectief

Elke dak- of thuisloze is er één teveel maar of het aantal dak- en thuislozen hoog is in vergelijking met andere regio's, is lastig te vergelijken gezien de diverse factoren die van invloed zijn op het aantal dak- en thuisloze inwoners. Wel geeft een vergelijking met de ETHOS-telling in West-Friesland enige indicatie: in de regio Alkmaar is 0,24% van de inwoners als dak- of thuisloos geregistreerd, tegenover 0,26% in West-Friesland. De omvang van de groepen is vergelijkbaar.

Vervolg en beleidsinzet

De resultaten van deze telling laten zien dat ook in onze gemeente mensen leven zonder stabiele woonplek. Dit vraagt om gerichte inzet. De inzichten gebruiken we bij de ontwikkeling van beleid en voorzieningen die beter aansluiten op wat deze mensen nodig hebben – van opvang tot begeleiding en passende huisvesting.

³ Met een niet-conventionele woning wordt bedoeld: een verblijfplaats zoals een garage, kraakpand, auto, tent, recreatiewoning die permanent bewoond wordt, of een woning zonder huurcontract of zonder essentiële voorzieningen zoals een keuken of badkamer.

⁴ Met deze telling is de ondergrens van het aantal dak- en thuislozen in de regio Alkmaar in beeld gebracht. Ook in dit onderzoek zijn mensen buiten beeld gebleven. Hoe groot deze 'onzichtbare' groep is, blijft lastig in te schatten.

⁵ Er zijn ook 40 dak- en thuislozen in beeld gebracht die tijdens de telweek in een gemeente buiten de regio Alkmaar verbleven en 75 dak- en thuislozen waarvan de gemeente onbekend is.

⁶ Voor meer informatie over het Pact: [Het Pact wonen: Netwerkorganisatie Hulp in Regio Alkmaar](#)

De resultaten zijn daarmee een belangrijke basis voor het nieuwe regionale beleidskader Maatschappelijk Opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang, en de inkoop van deze voorzieningen. Dit onderzoek geeft daarnaast inzichten voor het Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid'⁷, het beoordelen van lokale initiatieven op het gebied dak- en thuisloosheid en beleid rondom Openbare Orde en Veiligheid, ondermijning en leefbaarheid. Ook wordt het onderzoek gebruikt bij de voorbereiding en uitwerking van het nog op te stellen Volkshuisvestingsprogramma, zoals beschreven in het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting die in 2026 wordt voorzien.

Hoewel de telling veel waardevolle informatie oplevert, weten we ook dat een deel van de mensen buiten beeld blijft. Structurele monitoring is daarom belangrijk. Onderzoeksbureau HHM werkt in opdracht van centrumgemeente Alkmaar aan een voorstel hiervoor. Zodra hierover meer duidelijk is, brengen we u opnieuw op de hoogte.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester

⁷ De gemeente Heiloo is sinds 2018 aangesloten bij het Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid', bedoeld om mensen die uitstromen uit een instelling naar een zelfstandige woning de juiste begeleiding te bieden bij het zelfstandig wonen.